

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ
«___» _____ 2025__ р.

**ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ**

ФЕН МІНКАЙ
на тему: **«ОБРАЗИ ПОВСЯКДЕННОСТІ В ЖАНРОВОМУ ЖИВОПИСІ
КИТАЮ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.»**
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
(галузь знань 02 – Культура і мистецтво)

Дисертація Фен Мінкай «Образи повсякденності в жанровому живописі Китаю початку ХХІ ст.» виконана на кафедрі теорії і історії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Тема дисертації затверджена Вченою радою ХДАДМ (Наказ № 41-ОС від 13 травня 2022 року).

У попередній експертизі дисертації, проведений на базі кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ, беруть участь двоє рецензентів: Токар Марина Іванівна – кандидат мистецтвознавства, професор; Котляр Євген Олександрович – кандидат мистецтвознавства, професор.

За результатами аналізу змісту дисертаційного дослідження Фен Мінкай, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації, яку проведено на фаховому міжкафедральному семінарі кафедри теорії і історії мистецтв 29 жовтня 2025 р., визначено наступне:

1. **Актуальність дослідження** зумовлена необхідністю вирішення існуючих протиріч, що оформилися на початку ХХІ ст. в китайському жанровому мистецтві між: зміною віковичних алгоритмів побутування китайського народу протягом ХХ ст. та певним відставанням віддзеркалення цих алгоритмів в образотворчому мистецтві Китаю; наявністю 56 етнічних груп в структурі населення сучасного Китаю з відповідним укладом життя та відсутністю системного дослідження репрезентації цих укладів в жанровому живописі сучасного Китаю; доволі розгалуженим мистецтвознавчим дискурсом, в якому досліджується проблематика канонічного живопису Китаю та певними лакунами в теоретичному осмисленні стану жанрового живопису початку ХХІ ст., в якому репрезентовані образи повсякденності.

2. **Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами академії та кафедри.** Дисертація виконана відповідно до плану

підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації кафедри теорії та історії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертаційне дослідження актуалізує наукове осмислення проблеми створення образів повсякденності в жанровому живописі Китаю на початку ХХІ ст., та здійснене самостійно. Наукова гіпотеза, теоретичний аналіз і сформульовані висновки відображають особистий погляд автора, є результатом узагальнення як власного теоретичного, творчого і педагогічного досвіду, так і переосмислення масиву наукових досліджень попередників. Усі три статті, опубліковані у фахових виданнях України, є одноосібними.

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що вперше комплексно здійснено аналіз образотворення в жанровому живописі Китаю початку ХХІ ст. на тему повсякденності. В дисертації запроваджується комплексне розуміння репрезентації повсякденності як відображення соціокультурних трансформацій у китайському мистецтві. Пропонується типологія канонічної та неканонічної репрезентації, що враховує інституційні, стильові та смислові параметри віддзеркалення образів повсякденності в сучасному жанровому живописі країни. Визначаються закономірності еволюції образної структури жанрового живопису у розвитку сучасної художньої інфраструктури Китаю та формування розмаїття мотивів та сюжетів віддзеркалення теми повсякденності. Дисертація є самостійною, оригінальною роботою. Висновки й положення наукової новизни, викладені в дисертації, отримані автором особисто.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Наукові результати та запропоновані автором висновки спираються на його самостійні дослідження. Авторка проаналізувала значний теоретичний та практичний доробок мистецтвознавців з проблеми, обсяг творів з таких провідних музеїв світу, як Національний музей Гугун в Пекіні, Національний музей-палац в Тайбей, Національний музей в Шанхаї та інших. Крім того, до джерельної бази роботи залучено матеріали, які представлені в оцифрованому вигляді з музеїв США, матеріали приватних колекцій, які зберігаються в Китаї тощо. Дисертантка опрацювала кілька груп наукових публікацій, дотичних до теми, критично оцінюючи ставлення до зазначеної проблеми як вітчизняних, так і західних мистецтвознавців, здійснила аналіз основних мотивів та сюжети творів жанрового живопису, в яких репрезентовані образи повсякденності Китаю початку ХХІ ст.

Підтвердженням достовірності наукових положень дослідження є додаток у вигляді переліку ілюстрацій, альбому ілюстрацій, аналітичних схем та таблиць. Наукові положення дисертації апробовані на 6-ти Всеукраїнських і Міжнародних наукових та науково-практичних конференціях та викладені також в розділі колективної монографії. Текст дисертації та публікації за темою підтверджують достовірність і наукову новизну отриманих результатів. Об'єкт і предмет дисертації та обрана проблематика відповідають паспорту

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання при розробці підручників, лекційних курсів, навчальних посібників з історії світового мистецтва, мистецтва країн Сходу, художньої культури. Результати та матеріали дослідження збагачують вітчизняне мистецтвознавство, надаючи можливості застосування інших, аніж традиційних для Китаю, теоретичних підходів для аналізу змін в зображальній сфері країни. Дисертація спирається на мистецтвознавчий підхід в оцінці образотворення в темі повсякденності в жанровому живописі Китаю початку ХХІ ст., сприяючи удосконаленню теоретичної бази мистецтвознавчої науки та надає цілісне, наукового обґрунтування уявлення про зазначену проблему, що є важливим для педагогічної теорії та творчої практики.

7. Апробація результатів дослідження. Матеріали дослідження оприлюднені та апробовані у виступах на 7 Міжнародних і Всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях: в матеріалах Перших Таранушенківських читань на Всеукраїнській науковій конференції кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ, 14-15 квітня 2023 року / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2023; в матеріалах міжнародної наукової конференції «Культурологія та соціальні комунікації:інноваційні стратегії розвитку»,22-23 листопада 2023 р.У 2ч. Ч. 2 / Під. ред. Н. Рябухи та ін..– Харків: ХДАК, 2023; в матеріалах Других Таранушенківських читань на Всеукраїнській науковій конференції кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ, 17-18 квітня 2025 року / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2025; в матеріалах збірника наукових праць «SCIENTIA» за матеріалами IV Міжнародної науково-теоретичної конференції «Scientific review of the actual events, achievements and problems» (04.04.2025, м. Берлін; в збірнику наукових праць «ΛΟΓΟΣ» з матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної конференції «DÉBATS SCIENTIFIQUES ET ORIENTATIONS PROSPECTIVES DU DÉVELOPPEMENT SCIENTIFIQUE» (04.04.2025; Париж; Французька Республіка); в матеріалах Міжнародної конференції «Modern tools and methods of scientific investigations: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, April 11, 2025. Antwerp, Kingdom of Belgium: International Center of Scientific Research;); в матеріалах Міжнародної конференції «Theory and practice of modern science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the X International Scientific and Theoretical Conference, September 26, 2025. Kraków, Republic of Poland: International Center of Scientific Research.

8. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та захищених за темою дисертації. Основні результати дисертації були оприлюднені у наукових фахових виданнях України:

Статті в наукових фахових виданнях України та які включені до міжнародних наукометричних баз даних:

1. Фей Мінкай. Образ подорожі в сучасному жанровому живописі Китаю. *Art and design*. 2023. №2(22). С. 229–236. DOI:10.30857/2617-0272.2023.2.19
2. Фен Мінкай. Образи сільського життя в сучасному жанровому живописі Китаю. *Art and Design*. 2023. №4 (24). С. 186–193. DOI:10.30857/2617-0272.2023.4.16.
3. Фен Мінкай. Святкова культура в станковому жанровому живописі сучасного Китаю. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 74, том 2, 2024 С.136-141. DOI: 10.24919/2308-4863/74-2-21

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Фен Мінкай. Цикл «Тибетських картин» Чень Даньціна як приклад жанрового живопису Китаю. *Перші Таранушенківські читання: матеріали Всеукраїнської наукової конференції кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ*, 14-15 квітня 2023 року / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2023. 136 с. С.80-81. <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2024/04/taranush-chitanna-2023.pdf>
2. Фен Мінкай. Жанрова картина Юань Юньфу «Пекін. Весняний фестиваль фабрики Діандма». *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку*, 22-23 листопада 2023 р. У 2ч. Ч. 2 / Під. ред. Н. Рябухи та ін..— Харків: ХДАК, 2023; в матеріалах. — 268 с., С. 251-252. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KSK-2023/Tezy-2023-2.pdf.
3. Фен Мінкай. Тема міського побуту в жанровому сучасному живописі Китаю. *Другі Таранушенківські читання: матеріали Всеукраїнської наукової конференції кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ*, 17-18 квітня 2025 року / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2025. <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2025/06/taranush-chitanna-2025.pdf>.
4. Фен Мінкай. Тема «простого сільського життя» в жанровому живописі сучасного Китаю: творчість Чжана Ібо» прийнято до публікації в збірнику наукових праць «SCIENTIA» за матеріалами IV Міжнародної науково-теоретичної конференції «Scientific review of the actual events, achievements and problems». 04.04.2025, м. Берлін, Федеративна Республіка Німеччина. DOI:10.36074/scientia-04.04.2025
5. Фен Мінкай. Тема «простого сільського життя» в жанровому живописі сучасного Китаю: серія «Чайхана Цзяотун» Чень Анцзяня» прийнято до публікації в збірнику наукових праць «ΛΟΓΟΣ» з матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної конференції «DÉBATS SCIENTIFIQUES ET ORIENTATIONS PROSPECTIVES DU DÉVELOPPEMENT SCIENTIFIQUE». (04.04.2025; Париж; Французька Республіка), яка організовується ГО «Європейська наукова платформа» сумісно з французькою компанією SCI SORBONNE. DOI: 10.36074/logos-04.04.2025,
6. Фен Мінкай. Сюжети ринкової торгівлі в темі повсякденності в жанровому живописі сучасного Китаю. *Modern tools and methods of scientific*

investigations: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, April 11, 2025. Antwerp, Kingdom of Belgium: International Center of Scientific Research. Pp. 241-242. DOI: 10.36074/scientia-11.04.2025.

7. Фен Мінкай. Мотив материнства в темі повсякденності в жанровому живописі сучасного Китаю: творчість Юй Хун. Theory and practice of modern science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the X International Scientific and Theoretical Conference, September 26, 2025. Kraków, Republic of Poland: International Center of Scientific Research. Pp. 124-126. DOI: 10.36074/scientia-26.09.2025.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Фен Мінкай «Образи повсякденності в жанровому живописі Китаю початку ХХІ ст.»

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертація Фен Мінкай «Образи повсякденності в жанровому живописі Китаю початку ХХІ ст.» повністю відповідає науковому профілю спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію Фен Мінкай «Образи повсякденності в жанровому живописі Китаю початку ХХІ ст.», за спеціальністю 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару:

кандидат мистецтвознавства, доцент

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ